

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯКомисия за енергийно
и водно регулиране**Р Е Ш Е Н И Е****№ М - 1**
от 21.06.2022 г.**КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ**

на закрито заседание, проведено на 21.06.2022 г., като разгледа заявление с вх. № Е-15-45-11 от 02.03.2022 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2022 – 30.09.2023 г., установи следното:

Административното производство е образувано въз основа на постъпило в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) заявление с вх. № Е-15-45-11 от 02.03.2022 г. за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2022 – 30.09.2023 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД. Със Заповед № З-Е-56 от 08.03.2022 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да извърши анализ на подаденото заявление. След извършена проверка на заявлението и приложенията към него, с писмо с изх. № Е-15-45-11 от 11.03.2022 г. е изискано от „Булгартрансгаз“ ЕАД да представи: анализ на резултатите от прилагане на множителите, сезонните коефициенти и отстъпките за определяне на цените за достъп на краткосрочни капацитетни продукти за отчетната газова година 2020/2021 и за отчетно-прогнозната газова година 2021/2022, както и обосновка на предложеното изменение на размера на сезонните коефициенти, в т.ч. за тримесечни продукти, месечни, дневни продукти и продукти в рамките на деня.

Резултатите от анализа на подаденото заявление са отразени в доклад с вх. № Е-Дк-323 от 15.04.2022 г., приет от КЕВР с решение по Протокол № 101 от 20.04.2022 г., т. 4. Със същото решение КЕВР е приела проект на решение във връзка със заявление с вх. № Е-15-45-11 от 02.03.2022 г. и документ за консултация относно множителите, сезонните коефициенти и отстъпките, които ще бъдат прилагани при определяне на тарифите за пренос за 2022 – 2023 газова година, които да бъдат подложени на обществено обсъждане по реда на чл. 14 от Закона за енергетиката (ЗЕ), съответно на консултация с националните регулаторни органи на Р Гърция и Р Румъния и със съответните заинтересовани страни по реда на чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ (Регламент (ЕС) 2017/460, Регламента). На 10.05.2022 г. е проведено обществено обсъждане на проекта на решение, на което са присъствали представители на „Булгартрансгаз“ ЕАД и на „Българска газова асоциация“. Представителят на „Булгартрансгаз“ ЕАД е заявил, че дружеството приема изцяло изложеното в проекта на решение и проекта на документ за консултация по Регламент (ЕС) 2017/460. Представителят на „Българска газова асоциация“ е изложил аргументи и предложения, които впоследствие са представени в становище с вх. № Е-04-41-2 от 26.05.2022 г. от „Българска газова асоциация“. Същата посочва, че при изготвяне на проекти на решения, които са от съществено значение за развитието на пазара на природен газ, следва да се провежда предварителна експертна консултация, като се предоставят постъпилите предложения на всички неправителствени организации с експертиза в областта на природния газ и при необходимост да се организират срещи между експерти на КЕВР и различните неправителствени организации. „Българска газова асоциация“ посочва, че по този начин неправителствените организации ще могат да представят предложенията си, които могат да бъдат включени в проекта на решение и също да бъдат подложени на

публична консултация. „Българска газова асоциация“ счита, че проектът на решение не е достатъчно обоснован, тъй като в мотивите на „Булгартрансгаз“ ЕАД относно размера на ценообразуващите параметри липсва съществена информация относно: прогнозни стойности на месечна база за предстоящата газова година (2022 – 2023) по видове капацитетни продукти; данни и анализ за степента на осъществимост на прогнозата на „Булгартрансгаз“ ЕАД за резервиране на отделните капацитетни продукти за предходните периоди поне за предходните три години (2019 – 2022); променливите разходи на дружеството по вид и размер за всеки от капацитетните продукти. По отношение на въздействието на предложените ценови параметри върху конкуренцията на пазара „Българска газова асоциация“ счита, че всяко необосновано повишаване на цената на месечните и дневните капацитетни продукти води до възпрепятстване на търговците, опериращи на спотовите пазари и дава предимство на тези с дългосрочните договори. В тази връзка „Българска газова асоциация“ счита, че предвид изтичащия срок на договора с ООО „Газпром экспорт“ и неяснотата дали ще бъде подписан нов или ще бъде удължен съществуващият такъв, е възможно резервациите на капацитет на вход в България през 2022 – 2023 г. да бъдат основно от месечни и тримесечни продукти. Предвид изложеното „Българската газова асоциация“ посочва, че ако „Булгартрансгаз“ ЕАД не отчете това при анализа си ще въздейства негативно на крайните цени. „Българска газова асоциация“ не споделя констатациите на „Булгартрансгаз“ ЕАД, че размерът на множителите влияе съществено на степента на резервиране на отделните капацитетни продукти, тъй като изменението на годишните и месечните/тримесечните продукти не са взаимозависими. „Българска газова асоциация“ предлага следните множители на капацитетни продукти: за тримесечни капацитетни продукти: 1,10; за месечни капацитетни продукти: 1,20; за дневен капацитетен продукт: 1,80; за капацитетни продукти „в рамките на деня“: 2,30. „Българска газова асоциация“ посочва, че няма възражения за сезонните коефициенти, тъй като не може да бъде направен задълбочен анализ, поради липсата на информация за капацитетните продукти в предходните периоди.

По отношение на становището на „Българска газова асоциация“, КЕВР приема за необосновани исканията, поради следните аргументи: Процедурата за провеждане на последваща консултация и обществено обсъждане на проекта на решение за утвърждаване на ценообразуващи параметри е уредена както в Регламент (ЕС) 2017/460, така и в Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД (Методиката), като предоставя възможност на всички заинтересовани страни да се запознаят с материалите – предмет на провежданите консултации, и да изразят становище по предложените стойности и тяхната обосновааност. Следва да се има предвид, че Комисията взема окончателно решение след като се съобрази с представените становища от заинтересованите страни и обсъди аспектите, заложи в чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460. По отношение на обосновааността на размера на ценообразуващите параметри следва да се има предвид, че в приложената обосновка към заявлението за утвърждаване на ценообразуващи параметри и предоставения анализ на резултатите от прилагането на множителите, сезонните коефициенти и отстъпките за определянето на цените за достъп на краткосрочни капацитетни продукти за отчетната газова година 2020 – 2021 г. и отчетно-прогнозната 2021 – 2022 г., предложените стойности на всички ценообразуващи параметри са подробно аргументирани, като всички съществени елементи са отразени в мотивите към публикувания на страницата на Комисията проект на решение. В допълнение, в модела за изчисление на цените за достъп до газопреносната мрежа съгласно Методиката се вземат предвид всички прогнозираните резервирани капацитетни продукти със съответните утвърдени множители и сезонни коефициенти, като при съответните нива на резервация се търси покриване на алокираните към изплащане посредством цени за достъп необходими приходи, което не предполага надвзет или недозет приход. Освен това, променливите разходи, възникващи при дейността по пренос на природен газ, не могат да бъдат отнесени към резервацията на конкретен тип капацитетен продукт, а съгласно Методиката се включват към цената за пренос за реално пренесените

количества природен газ. По отношение на въздействието на предложените ценови параметри върху конкуренцията на пазара, видно от предоставения от заявителя анализ предложените стойности на множителите не възпрепятстват резервациите на краткосрочни продукти, като за разглеждания период при прилагане на същите стойности на множителите, краткосрочните резервации са значително по-високи от дългосрочните. С предложените нива на множителите се постига баланс между ефективното използване на мрежата и риска за събираемостта на приходите на оператора. Предложените от „Българска газова асоциация“ нива на множителите не отразяват спецификата на пазара на природен газ в България, като те ще доведат до чувствително повишение на приложимите цени за достъп за референтен твърд годишен продукт на всички тарифирани входни/изходни точки/зони на газопреносните мрежи. По отношение на предложените стойности за сезонни коефициенти стриктно се спазва описаната в чл. 15 на Регламента методика на изчисление на предложените сезонни коефициенти, която се основава на прогнозните потоци природен газ през периода на прилагане.

По отношение на множителите, сезонните коефициенти и отстъпките за всеки тарифен период съгласно чл. 28, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/460, националният регулаторен орган провежда последваща консултация с националните регулаторни органи на всички директно свързани държави членки и със съответните заинтересовани страни, като след тази консултация националният регулаторен орган взема мотивирано решение относно: стойностите на множителите; стойностите на сезонните коефициенти и изчисленията, посочени в чл. 15 от Регламент (ЕС) 2017/460; размерите на отстъпките, посочени в чл. 9, параграф 2 и чл. 16 от Регламент (ЕС) 2017/460. При вземането на решението, националният регулаторен орган взема предвид получените отговори от консултацията и следните аспекти: а) за множителите – баланса между улесняването на търговията с газ в краткосрочен план и осигуряването на дългосрочни сигнали за ефективни инвестиции в преносната система; въздействието върху приходите от услуги за пренос и тяхното събиране; необходимостта да се избягва кръстосано субсидиране между ползватели на мрежата и да се подобри отразимостта на разходите във връзка с минималните цени; ситуации на физическо и договорно претоварване; въздействието върху трансграничните потоци; б) за сезонните коефициенти – въздействието върху улесняването на икономичното и ефективно използване на инфраструктурата; необходимостта да се подобри отразимостта на разходите във връзка с минималните цени – арг. от чл. 28, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/460. В тази връзка, с писмо с изх. № Е-12-00-1145 от 05.05.2022 г. и с писмо с изх. № Е-12-00-1146 от 05.05.2022 г., КЕВР е предоставила на регулаторния орган за енергия на Гърция (RAE), съответно на румънския енергиен регулатор (ANRE), за становище документа за консултация относно множителите, сезонните коефициенти и отстъпките, които ще бъдат прилагани при определяне на тарифите за пренос за 2022 – 2023 газова година. В писмо с вх. № Е-04-05-1003 от 27.05.2022 г. ANRE е посочила, че след като е направен анализ на предложението на „Булгартрансгаз“ ЕАД, няма коментари по документа за консултация. В предоставения едномесечен срок не са постъпили становища от заинтересовани страни, както и становище от RAE по документа за консултация.

С писмо с изх. № Е-15-45-1017 от 02.06.2022 г. КЕВР е изисквала от „Булгартрансгаз“ ЕАД да представи допълнителна информация, като обоснове по-високите разходи за осигуряване на преноса на единица количество природен газ за клиенти с неравномерно потребление, отколкото за клиенти с равномерно потребление, както и да се направи сравнение между разходите, които се предизвикват за оператора на газопреносната мрежа, от клиенти с неравномерно потребление, съответно от клиенти с равномерно потребление. С писмо с вх. № Е-15-45-1021 от 09.06.2022 г. дружеството е представило изискваната информация. В тази връзка преносният оператор е направил сравнение между очакваните резултати от прилагането на предложените от него и от „Българска газова асоциация“ множители, както и анализ на отражението от тяхното прилагане върху ползвателите на газопреносната мрежа.

Въз основа на анализ на фактите и обстоятелствата, съдържащи се в документите по административната преписка, Комисията установи следното:

Съгласно чл. 18а, ал. 1 от Методиката за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД (Методиката, обн., ДВ, бр. 72 от 29.08.2014 г., изм. и доп. ДВ, бр. 79 от 8 септември 2020 г.) за всеки ценови период в срок до 1 март, операторът внася в Комисията предложение за: входни и изходни точки/зони, за които се определят цените за достъп и пренос; коефициенти за определяне на цените за достъп за резервиране на краткосрочни капацитетни продукти на база на цената за референтен твърд капацитет; сезонни множители за определяне на цените за резервиране на краткосрочни капацитетни продукти; отстъпка при образуване на цени за достъп за резервиране на прекъсваеми капацитетни продукти; отстъпка при определяне на цени за достъп за входни/изходни точки към/от съоръжения за съхранение на природен газ; отстъпка при образуване на цени за достъп за входни точки от съоръжения за втечен природен газ (ВПГ) и за входни точки от и изходни точки към инфраструктура, разработена с цел преодоляване на изолацията на държави-членки по отношение на техните преносни системи. Комисията приема решение за одобряване на отстъпките, множителите и сезонните коефициенти след провеждане на консултация по реда на чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ (Регламент (ЕС) 2017/460, Регламента) – чл. 18а, ал. 2 от Методиката.

Предвид горното, „Булгартрансгаз“ ЕАД със заявление с вх. № Е-15-45-11 от 02.03.2022 г. е предложило за утвърждаване ценообразуващи параметри за периода 01.10.2022 – 30.09.2023 г., а именно: множители и сезонни коефициенти (сезонни множители), коефициент за определяне на цената за превишен капацитет, отстъпки при определяне на цена на прекъсваеми продукти и коефициент (отстъпка) за определяне на цените за достъп на входни и изходни точки от/към съоръжения за съхранение на природен газ. В тази връзка, „Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило за утвърждаване и входните и изходни точки/зони, за които следва да се определят цените за достъп и пренос.

Дружеството е представило решение на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД по Протокол УС № 596 от 24.02.2022 г., т. 1.1., 1.2. и 1.3., за приемане проект на заявление за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2022 – 30.09.2023 г., за възлагане на изпълнителния директор на дружеството да внесе проекта на заявление за одобрение от Надзорния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД и за възлагане на изпълнителния директор на „Булгартрансгаз“ ЕАД, след получаване на одобрение от Надзорния съвет да внесе проекта на заявление за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2022 – 30.09.2023 г. в КЕВР. Представено е и решение на Надзорния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД по Протокол НС № 9 от 01.03.2022 г., т. 1.1., за одобряване на решението на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД за утвърждаване проекта на заявление.

I. Множители, сезонни коефициенти (сезонни множители) и отстъпки

1. Множители за определяне на цените за достъп за краткосрочни капацитетни продукти

Съгласно дефиницията в чл. 3, т. 16 от Регламент (ЕС) 2017/460 „множител“ означава коефициентът, по който се умножава съответната част на референтната цена с цел да се изчисли минималната цена за негодишен стандартен продукт за капацитет.

Съгласно Регламент (ЕС) 2017/460, цените за достъп и пренос на краткосрочните продукти, представляват функция от годишната референтна цена (цената за твърд годишен капацитет) за съответната входна изходна точка/зона и съответната посока.

През газовата година цените за достъп на краткосрочните капацитетни продукти са производни на цената за твърд годишен капацитет и съотношението на средната

продължителност (дни), разделено на 365/366 (броя на дните в годината). Съгласно чл. 14 от Регламента, цените на краткосрочните продукти се определят по формулата:

$$P_{st} = m * S * P_y * (d/d_y)$$

където:

P_{st} е цената на съответния краткосрочен продукт за съответния период на прилагане;

m е множител за съответния краткосрочен продукт;

S е сезонен коефициент за всеки определен период на прилагане на съответния краткосрочен продукт;

P_y е референтна цена за годишен продукт;

d е продължителността на краткосрочния продукт в дни;

d_y е продължителност на годината в дни (365 или 366 дни за високосна година).

Стойността на множителите се определя при отчитане баланса между ефективното използване на газопреносната система и събираемостта на приходите от оператора. Ниските стойности на множителите стимулират мрежовите ползватели да резервират краткосрочни продукти, изглаждайки профила си на резервиране на капацитет, докато високите стойности на множителите стимулират резервирането на дългосрочни продукти (продукти с продължителност една и повече от една година).

Достъпът до газопреносната система, който „Булгартрансгаз“ ЕАД следва да предоставя, на ползвателите на газопреносната система, включва портфолио от предлагани продукти за резервиране на капацитет. В тази връзка, дружеството предлага следните капацитетни продукти: в рамките на деня, дневни, месечни и тримесечни.

Предвид изложеното и в изпълнение на чл.18а, ал. 1, т. 2 от Методиката, дружеството предлага за утвърждаване на множители за определяне на цените за достъп на краткосрочни капацитетни продукти, приложими за периода 01.10.2022 – 30.09.2023 г., както следва:

За тримесечни капацитетни продукти: 1,3;

За месечни капацитетни продукти: 1,4;

За дневен капацитетен продукт: 2;

За капацитетни продукти „в рамките на деня“: 2,5.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило прилагане на единни множители и сезонни коефициенти, както за точките на междусистемно свързване, така и за всички останали точки, предвид сложността на преносната система в България, както и необходимостта да се гарантира недискриминационен достъп и елиминиране на кръстосаното субсидиране. Дружеството е предложило множители, чиито стойности са непроменени спрямо стойностите, прилагани през 2021/2022 газова година.

Съгласно данни на Европейската мрежа на операторите на газопреносни системи (ENTSOG), прилаганите стойности на множителите за газова година 2022/2023 в някои европейски страни са, както следва:

Таблица № 1

Държава	Румъния	Гърция	Хърватия	Словения	Испания
Тримесечен множител	1,21	1,33	1,35	1,6	1,39
Месечен множител	1,39	1,41	1,51	1,71	1,5
Дневен множител	2,79	1,46	3	3,24	3,01
В рамките на деня	2,79	1,46	3	3,24	5,63

Съгласно чл. 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 стойностите на множителите трябва да попадат в следните интервали: за месечните и тримесечните стандартни продукти за капацитет, стойността на съответния множител трябва да бъде не по-малка от 1 и не по-голяма от 1,5; за дневните стандартни продукти за капацитет и за стандартните продукти за капацитет в рамките на деня стойността на съответния множител трябва да бъде не по-малка

от 1 и не по-голяма от 3. В надлежно обосновани случаи съответните множители могат да имат стойности по-малки от 1, но по-големи от 0, или съответно стойности по-големи от 3.

Предложените от „Булгартрансгаз“ ЕАД множители за газова година 2022/2023 са в интервалите, посочени в чл. 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 и са относими с прилаганите в Европа множители за подобен тип продукти.

Посочените по-горе стойности на множителите, предложени от „Булгартрансгаз“ ЕАД, са обосновани от дружеството с анализ и аргументи, изложени по-долу:

Според „Булгартрансгаз“ ЕАД резервирането на краткосрочни продукти е свързано с неравномерността в потреблението на крайните клиенти на природен газ. Всеки ползвател на газопреносната система, оптимизирайки разходите си, следва да резервира такова портфолио от дългосрочни и краткосрочни продукти, което да покрие максимално сумарната крива на потребление на неговите клиенти. Основните инвестиции в преносната система, както и част от оперативните разходи, се правят за да може системата за пренос да посреща пиковите количества транспортиран природен газ, като при силно изразена неравномерност голяма част от капацитета на системата остава неизползван извън периода на пикова консумация. По този начин, чрез множителите, приложими към предлаганите краткосрочни продукти, се отразява неравномерното използване на газопреносната система, при което операторът на газопреносна система би имал по-високи разходи за осигуряване на преноса на единица количество природен газ за обслужване на неравномерни клиенти, отколкото при равномерно използване.

Дружеството посочва, че според Методиката разходите на оператора на газопреносната система, включително и инвестиционните, които се включват в необходимите годишни приходи, са: разходи, независещи от обема на пренесените количества природен газ и променливи разходи, формиращи променливите годишни приходи и зависещи от пренесените количества природен газ, в които основен дял имат технологичните разходи за природен газ.

Постоянните приходи в основния си обем формират цените за достъп до газопреносната система, налагани за разпределения капацитет на входни и изходни точки/зони от системата, а променливите разходи в пълен обем участват във формирането на цените налага на база пренесени количества природен газ.

В постоянната компонента на необходимите приходи за регулаторния период 2020 – 2024 г., съответно в цените за достъп до газопреносната мрежа, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, дялът на инвестиционните разходи и свързаните с тях амортизационни отчисления е в размер на 81%. Следователно, основен дял при формирането на цените за капацитет имат инвестиционните разходи на оператора.

Според „Булгартрансгаз“ ЕАД, спазването на принципа на справедливото отразяване на разходите, изисква възвръщаемостта върху направените инвестиции в газопреносна инфраструктура и амортизацията на придобитите активи да намери в по-голяма степен отражение върху цените за единица разпределен капацитет на краткосрочни продукти, отколкото на дългосрочни. В тази връзка, определянето на множители подобрява отразяването на разходите чрез намаляване на кръстосаното субсидиране между групи потребители с различен профил на резервиране. Отразяването на разходите при ценообразуването води до ниво на тарифите за използване на определен капацитетен продукт, включващо разходите, произтичащи от използването и предоставянето на този капацитет. Това от своя страна означава, че нивото на мрежовите тарифи за резервация на капацитет, които трябва да се плащат от определена група ползватели, следва, доколкото е възможно, да отразява разходите, причинени от тази група ползватели чрез техния специфичен принос в базата на съответните разходи. Тези разходи не трябва да се субсидират от другите групи ползватели на мрежови услуги.

Мрежовият ползвател, който резервира краткосрочен капацитет с различна продължителност, предизвиква разходи за осигуряване на наличен капацитет. Възможността за негодишно резервиране позволява на потребителите на мрежата да правят структурирани

резервации, т.е. те могат да резервират различни количества капацитет за различни периоди, независимо дали в рамките на деня, дневно, месечно или тримесечно.

Ако мрежовият ползвател резервира количество твърд капацитет в определен ден, месец или тримесечие от годината, операторът трябва да поддържа този капацитет на разположение за цялата година. Следователно, мрежовият оператор поддържа наличен капацитет за всички краткосрочни резервации на капацитет от всички ползватели на мрежата, които правят такива негодишни резервации. В тази връзка, мрежовият оператор извършва разходи, за да осигури запазване на наличен капацитет за ползвателите на мрежата с краткосрочни резервации. Тези разходи следва в съответствие с принципа за отразяване на разходите да се начислят на ползвателите на мрежата, които са отговорни за поддържане на наличен краткосрочен капацитет.

Според дружеството е целесъобразно да се използват различни стойности на множителите, тъй като по този начин се прави разлика между продуктите за негодишен капацитет така, че да отразява по подходящ начин различните ефекти, които отделните продукти имат върху осигуряване на наличен капацитет. Резултатът, че множителят за продукта на капацитета в рамките на деня е по-висок от множителя на капацитета за дневния продукт, който е по-висок от множителя на капацитета за месечния продукт, който е по-висок от множителя за тримесечния продукт, се дължи на факта, че колкото по-кратка е продължителността на продукта, толкова по-голям е ефектът върху разходите за осигуряване на наличен капацитет. Колкото по-дълъг е периодът, за който не е резервиран капацитет, толкова по-голям е обемът на свободния капацитет въз основа на годишен период. По този начин разходите за осигуряване на наличен капацитет зависят от продължителността на резервацията.

Мрежовите ползватели могат да правят по-структурирани резервации на капацитет, ако като цяло резервират капацитет за по-кратки периоди. Ако в крайна сметка резервират капацитет само за няколко дни, те причиняват разходи за осигуряване на наличен капацитет за повече дни. Това се взема предвид по подходящ начин при определяне на множителите, така че множителят да е по-висок, колкото по-кратко е резервирането на капацитет.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е предоставило анализ на профила на натоварване на газопреносната система, от който е видно, че нерезервираният капацитет вследствие на употребата на краткосрочни продукти е в размер на 2 215 776 MWh/ден за периода, посочен в таблица № 2, което представлява 41,54% от общия резервиран капацитет за периода (5 334 420 MWh/ден). В тази връзка, дружеството посочва, че за посочения период е било необходимо операторът на газопреносната мрежа да поддържа свободен незаплатен капацитет в размер на 41,54% от реализирания за да може да бъде осъществено краткосрочното резервиране на капацитетни продукти.

Таблица № 2

Период	Дългосрочен капацитет (MWh/д)	Краткосрочен капацитет (MWh/д)	Общо (MWh/д)	Нереализиран капацитет (MWh/д)
окт. 2020 г.	65 875	59 926	125 801	318 328
ноем. 2020 г.	65 875	122 192	188 067	256 063
дек. 2020 г.	65 875	141 097	206 972	237 157
ян. 2021 г.	65 875	288 752	354 627	89 503
февр. 2021 г.	65 875	327 164	393 039	51 090
мар. 2021 г.	65 875	356 437	422 311	21 818
апр. 2021 г.	65 875	200 035	265 910	178 220
май. 2021 г.	65 875	260 552	326 427	117 703
юни 2021 г.	65 875	355 722	421 596	22 533
юли. 2021 г.	65 875	378 255	444 129	-
авг. 2021 г.	65 875	352 988	418 863	25 266
септ. 2021 г.	65 875	236 949	302 824	141 305
окт. 2021 г.	87 199	140 550	227 749	216 381
ноем. 2021 г.	87 199	261 199	348 398	95 731
дек. 2021 г.	87 199	237 527	324 725	119 404

ян. 2022 г.	87 199	226 578	313 777	130 352
февр. 2022 г.	87 199	162 007	249 206	194 923
ОБЩО:	1 226 489	4 107 931	5 334 420	2 215 776

През газовата 2022/2023 година „Булгартрансгаз“ ЕАД предвижда реализация на краткосрочни капацитетни продукти, представена в таблица № 3:

Таблица № 3

Период	Тримесечни MWh/ден/трим.	Месечни MWh/ден/месец	Дневни MWh/ден	В рамките на деня MWh/ден
окт. 2022 г.	14 789	24 191	37 246	1960
ноем. 2022 г.		45 129	49 563	2609
дек. 2022 г.		57 519	19 461	1024
ян. 2023 г.	39 505	42 146	59 863	3151
февр. 2023 г.		39 487	54 827	2886
март 2023 г.		34 439	38 497	2026
апр. 2023 г.	8059	44 381	30 268	1593
май 2023 г.		23 277	23 406	1232
юни 2023 г.		27 386	23 247	1224
юли 2023 г.	10 958	33 494	23 361	1230
авг. 2023 г.		26 311	26 873	1414
септ. 2023 г.		31 438	32 906	1732

Приведената към дневна база прогнозата за краткосрочна резервация е представена в таблица № 4:

Таблица № 4

Период	Тримесечни (MWh/ден)	Месечни (MWh/ден)	Дневни MWh/ден	В рамките на деня MWh/ден	Общо
окт. 2022 г.	1 360 599	749 925	37 246	1960	2 149 730
ноем. 2022 г.		1 353 869	49 563	2609	1 406 040
дек. 2022 г.		1 783 090	19 461	1024	1 803 575
ян. 2023 г.	3 555 422	1 306 534	59 863	3151	4 924 970
февр. 2023 г.		1 105 639	54 827	2886	1 163 351
март. 2023 г.		1 067 612	38 497	2026	1 108 135
апр. 2023 г.	733 356	1 331 433	30 268	1593	2 096 650
май. 2023 г.		721 594	23 406	1232	746 232
юни. 2023 г.		821 588	23 247	1224	846 059
юли. 2023 г.	1 008 104	1 038 326	23 361	1230	2 071 019
авг. 2023 г.		815 651	26 873	1414	843 939
септ. 2023 г.		943 151	32 906	1732	977 789
ОБЩО	6 657 480	13 038 412	419 518	22 080	20 137 490

„Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че при използване на заявените множители среднопретегленият множител за формиране на цената на краткосрочни капацитетни продукти възлиза на 1,38. Този параметър се корелира със статистически определения на база на изследване на резервацията на краткосрочни капацитетни продукти прогнозен среден нереализиран капацитет, породен от предоставената възможност за резервация на краткосрочни капацитетни продукти в размер на около 40%

Същевременно, приходите от резервациите, както на дългосрочни, така и на краткосрочни капацитетни продукти, следва да покрият определените за събиране от цена за достъп необходими приходи. От тази гледна точка, при налагане на множители при определяне на цените за краткосрочни капацитетни продукти референтните цени за годишен капацитетен продукт намалява в сравнение с цените при липса на множители.

Дружеството посочва, също, че е предоставило Анализ на резултатите от прилагане на множителите, сезонните коефициенти и отстъпките за определяне на цените за достъп на краткосрочни капацитетни продукти за отчетна газова година 2020/2021 и за отчетно-

прогнозната 2021/2022 г., според който нивата на множителите не са затруднявали краткосрочната търговия на природен газ, като за разглеждания период резервациите на краткосрочни продукти са със значително по-голям дял от резервациите на дългосрочни капацитетни продукти.

По отношение на сравнението между очакваните резултати от прилагането на множителите, предложени от „Булгартрансгаз“ ЕАД и множителите, предложени от „Българска газова асоциация множители“, както и по отношение на отражението от тяхното прилагане върху ползвателите на газопреносната мрежа, заявителят посочва следното:

Различните конфигурации от стойности на приложимите множители за определяне на цените на краткосрочните капацитетни продукти вследствие на принципа за запазване на необходимите приходи, изплащани чрез цените за достъп до газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, биха довели до разлики в цените за резервиране, както на конкретните краткосрочни капацитетни продукти, така и на цените на всички останали капацитетни продукти, предлагани от оператора, включително и на референтните цени по входни и изходни точки/зони (цени за годишен твърд капацитет) от газопреносната система.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е извършило анализ на ефекта от замяна на предложените от него стойности на множителите, прилагани към цените за достъп при резервиране на стандартни краткосрочни продукти, с предложените от „Българска газова асоциация“, резултатите от който анализ, са:

Според стойности на множителите, предложени от „Булгартрансгаз“ ЕАД, средната референтна цена на резервиране е в размер на 305,06 лв./MWh/ден/година, като при намаляване на множителите така, както е предложила „Българска газова асоциация“, същата нараства с 7,20% до 327,03 лв./MWh/ден/година.

Средните цени за резервация на краткосрочни капацитетни продукти намаляват при предложените от „Българска газова асоциация“ множители в сравнение с тези, получени при множителите, прилагани от „Булгартрансгаз“ ЕАД, както следва:

За тримесечни капацитетни продукти с 9,29% от 99,00 лв./ден/тримесечие на 89,80 лв./ден/тримесечие.

За месечни капацитетни продукти с 8,11% от 35,52 лв./ден/месец на 32,64 лв./ден/месец.

За дневни капацитетни продукти с 3,52% от 1,67 лв./ден на 1,61 лв./ден.

За капацитетни продукти в рамките на деня с 1,37% от 2,09 лв./ден на 2,06 лв./ден.

Отражението на предложените групи от множители върху крайните цени на доставения на физически изходни точки на газопреносната система е изследвано на база на прогнозната цена на обществения доставчик „Булгаргаз“ ЕАД за продажба на природен газ на крайни снабдители на природен газ и на лица, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия за месец юни 2022 година в размер на 141,36 лв./MWh, без включени разходи за достъп и пренос, и при цени за пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, за газовата година 2021/2022. В тази връзка, според дружеството съответните изменения на прогнозните доставни цени при предложените от „Българска газова асоциация“ множители в сравнение с тези, получени при прилагане на множителите, предложени от „Булгартрансгаз“ ЕАД, са както следва:

- за доставка при използване на годишен твърд капацитетен продукт с 0,08% от 143,64 лв./MWh на 143,76 лв./MWh;

- за доставка при използване на тримесечни капацитетни продукти с -0,14% от 144,14 лв./MWh на 143,93 лв./MWh;

- за доставка при използване на месечни капацитетни продукти с -0,13% от 144,30 лв./MWh на 144,11 лв./MWh;

- за доставка при използване на дневни капацитетни продукти с -0,08% от 145,31 лв./MWh на 145,19 лв./MWh;

- за доставка при използване на капацитетни продукти в рамките на деня с -0,04% от 146,14 лв./MWh на 146,09 лв./MWh;

Предвид горните анализи и аргументи, „Булгартрансгаз“ ЕАД счита, че промяната в коефициентите за определяне на множителите за формиране на цените за достъп при резервация на краткосрочни капацитетни продукти не би довело до чувствително изменение на цената на доставения газ до физически изходни точки на газопреносната система, като съответно не би увеличило стимулите за извършването на краткосрочна търговия с природен газ.

По отношение на изложените от „Булгартрансгаз“ ЕАД анализи и аргументи във връзка с определяне на стойности на множителите за тримесечните и едномесечните капацитетни продукти, КЕВР счита, че същите не отчитат факта на едностранно прекратената от 07:00 на 27.04.2022 г. от страна на ООО „Газпром экспорт“ доставка на природен газ на „Булгаргаз“ ЕАД по Договор № 02-12-13 от 15.11.2012 г. за доставка на природен газ, предвид което общественият доставчик няма дългосрочен договор, респективно необходимост от резервиране на дългосрочен капацитет. В тази връзка, поради това, че „Булгаргаз“ ЕАД доставя природен газ за около 90% от потреблението на България, е необходимо за следващите между 3 месеца и 1 година дружеството да купува различни продукти, които не са базирани на дългосрочен договор с ООО „Газпром экспорт“. Поради това за да бъде намален ефектът от по-високите цени на краткосрочните продукти върху цената на природния газ за всички потребители, КЕВР счита, че стойностите на множителите за краткосрочни капацитетни продукти следва да бъдат:

За тримесечни капацитетни продукти: 1,1;

За месечни капацитетни продукти: 1,2;

За дневен капацитетен продукт: 2;

За капацитетни продукти „в рамките на деня“: 2,5.

2. Сезонни коефициенти (сезонни множители)

По смисъла на определението по чл. 3, т. 21 от Регламент (ЕС) 2017/460, „сезонен коефициент“ е коефициентът, отразяващ изменението на потреблението в рамките на годината, който може да се използва в комбинация със съответния множител.

Прогнозните средномесечни количества природен газ за потребление за газова година 2022/2023 са представени в таблица № 5:

Таблица № 5

Месец	Прогнозни количества природен газ (GWh)
октомври 2022 г.	5409
ноември 2022 г.	6973
декември 2022 г.	8438
януари 2023 г.	9557
февруари 2023 г.	9001
март 2023 г.	7565
април 2023 г.	6288
май 2023 г.	5258
юни 2023 г.	4668
юли 2023 г.	4953
август 2023 г.	4313
септември 2023 г.	5118

Когато се използват сезонни коефициенти, минималните цени на негодишните стандартни продукти за гарантиран капацитет се изчисляват по съответните формули, посочени в член 14, като след това се умножават по съответния сезонен коефициент, изчислен съгласно точки 2 – 6 от Регламента. Целта на прилагането на сезонните фактори е да бъдат стимулирани мрежовите ползватели да използват газопреносната система през слабо натоварения сезон (лято), осигурявайки ефективно използване на преносната система, като по този начин да се намали рискът от претоварване на газопреносната система и да се

избягва необходимостта от допълнителни инвестиции за увеличение на междусистемния капацитет на преносната система.

В изпълнение на чл. 18а, ал. 1, т. 3 на Методиката, „Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило за утвърждаване за периода 01.10.2022 – 30.09.2023 г. сезонни коефициенти (сезонни множители) за определяне на цените за достъп на краткосрочни капацитетни продукти, както следва:

3.1. За тримесечни продукти

За IV тримесечие 2022 г. от 1 октомври до 31 декември – коефициент със стойност 1,08;

За I тримесечие 2023 г. от 1 януари до 31 март – коефициент със стойност 1,35;

За II тримесечие 2023 г. от 1 април до 30 юни – коефициент със стойност 0,83;

За III тримесечие 2023 г. от 1 юли до 30 септември – коефициент със стойност 0,74.

3.2. За месечни, дневни и продукти „в рамките на деня“

За м. октомври 2022 г. – коефициент със стойност 0,84;

За м. ноември 2022 г. – коефициент със стойност 1,08;

За м. декември 2022 г. – коефициент със стойност 1,31;

За м. януари 2023 г. – коефициент със стойност 1,48;

За м. февруари 2023 г. – коефициент със стойност 1,39;

За м. март 2023 г. – коефициент със стойност 1,17;

За м. април 2023 г. – коефициент със стойност 0,97;

За м. май 2023 г. – коефициент със стойност 0,81;

За м. юни 2023 г. – коефициент със стойност 0,72;

За м. юли 2023 г. – коефициент със стойност 0,77;

За м. август 2023 г. – коефициент със стойност 0,67;

За м. септември 2023 г. – коефициент със стойност 0,79.

Стойностите на множителите и сезонните коефициенти са еднакви за всички входни и изходни точки, както и за точките на междусистемно свързване. Този подход е обоснован с оглед гарантиране на недискриминационен достъп и елиминиране на кръстосаното субсидиране и предвид сложността на преносната система в Р България. Стойностите на предложените сезонни коефициенти са изчислени на база средномесечни прогнозни количества пренесен природен газ за газова година 2022/2023, в съответствие с чл. 15, параграфи 2 – 6 от Регламент 2017/460.

След анализ на данните от електронния модел, представен от „Булгартрансгаз“ ЕАД, се установи, че предложените сезонни коефициенти са изчислени въз основа на сумарните средномесечни прогнозни количества природен газ на входни и изходни точки на газопреносната система за газова година 2022/2023 и по правилата на чл. 15 от Регламент 2017/460 на ЕС. Сезонните коефициенти за месечни, дневни и в рамките на деня капацитетни продукти са определени чрез прилагането на няколко последователни стъпки. За всеки месец от дадена газова година е определено използването на преносната система. Стойността за всеки месец е отнесена към общото за периода сумарно количество природен газ и е умножена по 12, повдигнато на избраната степен 1, което определя величините на първоначално определените сезонни коефициенти. В следващата стъпка са изчислени средноаритметични стойности на произведенията на получените първоначални стойности с избрания множител на съответния капацитетен продукт. Извършена е проверка за съвместимост на получените стойности с ограниченията, заложили в чл. 13, параграф 1 от Регламента.

По отношение на предложените от „Булгартрансгаз“ ЕАД стойности на сезонни коефициенти (сезонни множители), КЕВР счита, че същите не отчитат факта на най-голямо потребление през зимните месеци предвид нуждата от отопление на населението на Р България. Поради това за да бъде постигнат ефект на по-ниски цени на краткосрочните продукти през тези месеци, респективно намаляване на цената на природния газ за всички потребители през зимните месеци, които са с най-голямо потребление, КЕВР счита, че през

тези месеци, а именно: м. декември, м. януари, м. февруари и м. март, стойностите на сезонни коефициенти (сезонни множители) следва да бъдат:

За месец декември 2022 г. – вместо 1,31, да се определи коефициент от 1,15;

За месец януари 2023 г. – вместо 1,48, да се определи коефициент от 1,15;

За месец февруари 2023 г. – вместо коефициент 1,39, да се определи коефициент от 1,15;

За месец март 2023 г. – вместо коефициент 1,17, да се определи коефициент от 1,15.

Предвид горното, КЕВР счита, че за останалите месеци, а именно: м. октомври, м. ноември, м. април, м. май, м. юни, м. юли, м. август и м. септември, стойностите на сезонни коефициенти (сезонни множители) следва да бъдат:

За месец октомври 2022 г. – остава така, както е предложен от заявителя, 0,84;

За месец ноември 2022 г. – 1,08;

За месец април 2023 г. – 0,97;

За месец май 2023 г. – 0,81;

За месец юни 2023 г. – 0,73;

За месец юли 2023 г. – 0,77;

За месец август 2023 г. – 0,72;

За месец септември 2023 г. – 0,79.

3. Коефициенти (отстъпки)

3.1. При образуване на цени за достъп за резервиране на прекъсваеми продукти

„Булгартрансгаз“ ЕАД не е отчетло прекъсване през последната пълна отчетна газова година (2020/2021) на точките на междусистемно свързване, породено от физическо претоварване, също така не е предвидило такова и в индикативния сценарий за газова година 2022/2023. Съгласно разпоредбите на чл. 16, параграф 4 от Регламент 2017/460, като алтернатива на прилагането на предварителни отстъпки, националният регулаторен орган може да реши да прилага последваща отстъпка, при която ползвателите на мрежата биват компенсирани след понесените действителни прекъсвания. Такава отстъпка може да се ползва в точките на междусистемно свързване, в които не е имало прекъсване на капацитета поради физическо претоварване през предходната газова година. Последващата компенсация, плащана за всеки ден, в който е настъпило прекъсване, е равна на минималната цена за дневни стандартни продукти за гарантиран капацитет, умножена по три. В тази връзка дружеството предлага за газова година 2022/2023 да се прилага отстъпка на база реално измерена продължителност на прекъсването (ex-post отстъпка), начислена върху реално прекъснатия капацитет в съответствие с формулата:

$$D = 3 * Ц_{дп} * C * t,$$

където

D – отстъпка, лв.;

Ц_{дп} – цена за дневен капацитетен продукт, лв./kWh/d;

C – действително прекъснат капацитет, kWh/h;

t – време за прекъсване, h.

Компенсирането на ползвателите с тази отстъпка ще бъде извършвано при определяне на месечните начисления за дължими суми по преноса на природен газ, извършвани след приключване на отчетния месец.

3.2. При образуване на цени за достъп на входни и изходни точки от/към съоръжения за съхранение на природен газ.

Съгласно чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 за капацитетно базираните тарифи за пренос във входни точки от съоръжения за съхранение и изходни точки към съоръжения за съхранение се прилага отстъпка от поне 50%, освен ако (и в степента, в която) дадено съоръжение за съхранение, което е свързано към повече от една преносна или

разпределителна мрежа, се използва като конкурентна алтернатива на точка на междусистемно свързване.

На територията на Р България има само едно газово хранилище – подземно газово хранилище (ПГХ) „Чирен“. То разполага с 24 експлоатационни сондажа, компресорна станция с обща инсталирана мощност 10 MW и други технологични съоръжения, необходими за осигуряване нагнетяването, добива и качеството на съхранявания природен газ. Технологичният процес, свързан със „съхранение на природен газ“, е сезонен (цикличен) и се изразява в добив и нагнетяване на газ от/в подземното газово хранилище. Чрез съхранение в ПГХ „Чирен“ на количества природен газ се компенсират сезонните колебания в доставките и потреблението в страната, както и се осигурява сигурността и непрекъснатостта на доставките на природен газ в страната. Важна функция на хранилището е осигуряването на природен газ за балансиране и за стабилността на газопреносната система. С писмо с вх. № Е-15-45-1015 от 30.05.2022 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило по отношение на цените за достъп за входни/изходни точки на газопреносната система от/към съоръжения за съхранение на природен газ да се прилага отстъпка в размер на 100%. Дружеството е аргументирало предложението си с очакваното предстоящо влизане в сила на изменение на Регламент (ЕО) 715/2009 г., с което се предвижда прилагането на отстъпка от 100% от изчислените тарифи на газопреносните оператори, прилагани на база на капацитет за входни/изходни точки на газопреносните системи от/към съоръжения за съхранение на природен газ. В тази връзка, Комисията приема аргументите на дружеството за обосновани.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е предоставило анализ на резултатите от прилагане на множителите, сезонните коефициенти и отстъпките за определяне на цените за достъп на краткосрочни капацитетни продукти за отчетната газова година 2020/2021 и за отчетно-прогнозната 2021/2022. От този анализ е видно, че изменението на приложимите сезонни фактори, валидни за месечни, дневни и в рамките на деня капацитетни продукти, както и изменението на приложимите сезонни фактори за тримесечни капацитетни продукти за двете газови години е минимално. Приложимите множители и сезонни коефициенти са основен фактор при съставянето на портфолио от капацитетни продукти от всеки един ползвател на газопреносната система, съответно, в пряка зависимост от приложимите множители и сезонни коефициенти е разпределението на резервирания капацитет по капацитетни продукти. Дружеството е представило разпределението на резервираните капацитети на дневна база по капацитетни продукти за отчетния период 01.10.2020 г. – 28.02.2022 г., въз основа на което е определило и приложило средно съотношение на резервиране на видовете капацитетни продукти за отчетния период. От данните е видно, че е налице относително нисък дял на резервираните годишни капацитетни продукти, в размер на 22,99% от общия резервиран капацитет, което показва атрактивността за ползвателите на газопреносната система на резервация на краткосрочни капацитетни продукти, дължаща се до голяма степен на оптималните стойности на приложимите множители и сезонни коефициенти през разглеждания период. От краткосрочните капацитетни продукти с най-голям дял от 48,60% в направените резервации са месечните капацитетни продукти и тримесечните капацитетни продукти с дял от 15,96%. Дневните капацитетни продукти, използвани основно за изравняване на дневните колебания в месечните профили на потреблението, са с дял от 10,18%. Капацитетните продукти „в рамките на деня“, използвани основно за покриване на колебания в дневното потребление природен газ, са с дял от 1,53%. Отчетен е и незначителен дял на превишен капацитет в размер на 0,73%.

През двете газови години 2020/2021 и 2021/2022, „Булгартрансгаз“ ЕАД прилага отстъпка в размер на 80% от изчислените разходаориентираните тарифи за достъп на входната и изходна точки на газопреносната система от/към ПГХ „Чирен“. Прилагането на отстъпката насърчава съхранението на природен газ, като е обосновано от важната роля на хранилището за цялостното, ефективно и оптимално управление на газопреносната система, в това число и компенсирането на сезонните неравномерности в потреблението и редуциране на допълнителни капиталови разходи, с цел покриване на пиковото потребление на природен газ. За разглеждания период, при реализация на прекъсваеми капацитетни продукти се

прилага отстъпка на база на реално измерената продължителност на прекъсването (ex-post отстъпка), определена в съответствие с изискванията на чл. 16 на Регламент 2017/460. При прилагането на ex-post отстъпка цените на прекъсваемите капацитетни продукти са еднакви с цените на твърдите капацитетни продукти, като при възникване на прекъсване резервиралите прекъсваем капацитет ползватели се компенсират с отстъпка определена съгласно разпоредбите на чл. 16, пар. 4 на Регламент 2017/460. Стойността на прилаганата отстъпката е равна на утроената цена за дневен капацитетен продукт, начислена върху реално прекъснатият капацитет. За отчетният период 01.10.2020 – 28.02.2022 не са отчетени прекъсвания на реализиран прекъсваем капацитет.

Въз основа на изложеното може да бъде направен извод, че приложените стойности на множителите и сезонните коефициенти за газови години 2020/2021 и 2021/2022 не са затруднили краткосрочната търговия на капацитетни продукти, като е постигнат баланс между улесняване на краткосрочната търговия с природен газ и предоставяне на дългосрочни сигнали за ефективни инвестиции в газопреносната система. Същевременно е подобрена разходоориентираността на приложимите цени за достъп. С прилагането на единни множители и сезонни коефициенти към всички входни и изходни точки/зони е гарантирано избягването на кръстосано субсидиране между ползвателите на газопреносната система.

По отношение на предложеното изменение на размера на сезонните коефициенти, в т.ч. за тримесечни продукти, месечни, дневни продукти и продукти в рамките на деня, „Булгартрансгаз“ ЕАД е заявило, че измененията в изчислените предложени стойности на сезонните коефициенти и съответните приложими за газовата година 2021/2022 сезонни коефициенти се дължат основно на разлики в динамиката на прогнозните пренесени месечни потоци природен газ, както и на предвиждането на допълнителни такива, определени от повишеното търсене на услуги по преноса на природен газ. Като резултат се наблюдава намаление на сезонните коефициенти, приложими през зимния сезон (октомври – март) средно с 2,3%, което се компенсира от увеличение на стойностите им, приложими през летния сезон (април – септември).

По отношение на множителите, сезонните коефициенти и отстъпките за всеки тарифен период съгласно чл. 28, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/460, националният регулатор провежда консултация с националните регулаторни органи на всички директно свързани държави членки и със съответните заинтересовани страни, като след тази консултация националният регулаторен орган взема мотивирано решение относно стойностите на множителите; стойностите на сезонните коефициенти и изчисленията, посочени в чл. 15 от Регламент 2017/460; размерите на отстъпките – арг. от чл. 28, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/460. При вземането на решението, националният регулаторен орган взема предвид получените отговори от консултацията и следните аспекти: а) за множителите – баланса между улесняването на търговията с газ в краткосрочен план и осигуряването на дългосрочни сигнали за ефективни инвестиции в преносната система; въздействието върху приходите от услуги за пренос и тяхното събиране; необходимостта да се избягва кръстосано субсидиране между ползватели на мрежата и да се подобри отразимостта на разходите във връзка с минималните цени; ситуации на физическо и договорно претоварване; въздействието върху трансграничните потоци; б) за сезонните коефициенти – въздействието върху улесняването на икономичното и ефективно използване на инфраструктурата; необходимостта да се подобри отразимостта на разходите във връзка с минималните цени – чл. 28, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/460.

Предвид горното, КЕВР следва да проведе с националните регулаторни органи на всички директно свързани държави членки и със съответните заинтересовани страни консултация относно стойностите на множителите, сезонните коефициенти и отстъпките, които ще бъдат прилагани при определяне на тарифите за пренос за 2022/2023 газова година, преди тяхното утвърждаване с мотивирано решение. За тази цел, на регулаторите и заинтересовани страни следва да бъде предоставен документ за консултация, който съдържа

стойностите на множителите, сезонните коефициенти и отстъпките, както и аргументи за тяхната обосновааност и начин на изчисляване.

II. Входни и изходни точки/зони, за които се определят цените за достъп и пренос

В изпълнение на чл. 18а, ал. 1, т. 1 от Методиката „Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило за утвърждаване входни и изходни точки/зони, принадлежащи на газопреносната система, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 01.10.2022 – 30.09.2023 г., за които следва да се определят цени за достъп и пренос, както следва:

Входно/Изходна точка „Негру Вода/Кардам“ – част от газопреносната система, съвпада с агрегираната точка между входно-изходните точки „Негру Вода 1/Кардам“ с EIC 21Z000000000159I и „Негру Вода 2, 3/Кардам“ с EIC 21Z000000000160X;

Входна зона „Местен добив“ – част от газопреносната система, обединяваща всички входни точки, свързани с добивни предприятия на територията на Република България;

Изходна зона „България“ – част от газопреносната система, обединяваща всички изходни точки на газопреносната система към газоразпределителни мрежи и клиенти на природен газ на територията на Република България, съвпада с агрегираната зона „Агрегирани изходи България“ с EIC 58Y-BG-AGGR-EXT4;

Входно/Изходна точка „ГИС Чирен“ – част от газопреносната система, съвпада с входно/изходна точка „ГИС Чирен“ с EIC 21Z000000000349D;

Входно/Изходна точка „Кулата/Сидирокастро“ – част от газопреносната система, съвпада с входно/изходна точка „Кулата/Сидирокастро“ с EIC 21Z00000000020C;

Изходна точка „Кюстендил/Жидилово“ – част от газопреносната система, съвпада с изходна точка „Кюстендил/Жидилово“ с EIC 21Z000000000137S;

Входно/Изходна точка „Русе/Гюргево“ – част от газопреносната система, съвпада с входно/изходна точка „Русе/Гюргево“ с EIC 21Z0000000002798;

Входно/Изходна точка „Странджа/Малкочлар“ – част от газопреносната система, съвпада с агрегираната точка между изходна точка „Странджа 2/Малкочлар“ с EIC 58Z-00000015-S2M и входно/изходна точка „Странджа/Малкочлар“ с EIC 21Z000000000157M;

Входно/Изходна точка „Киреево/Зайчар“ – част от газопреносната система, съвпада с входно/изходна точка „Киреево/Зайчар“ с EIC 58Z-000000007-KZ;

Входно/изходна точка „Стара Загора/Интерконектор Гърция – България“ – точка на свързване на интерконектор Гърция – България с газопреносната система, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, в близост до гр. Стара Загора.

Входно/изходна точка „Калотина/Димитровград“ – точка на свързване на интерконектора България – Сърбия с газопреносната система, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Горните входни и изходни точки/зони, с изключение на Входна зона „Местен добив“, Входно/изходна точка „Стара Загора/Интерконектор Гърция – България“ и Входно/изходна точка „Калотина/Димитровград“, са включени в списъка с важни точки от газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД, одобрен с Решение № ВТ-1 от 29.09.2021 г. на КЕВР.

III. Коефициент за определяне на цената за превишен капацитет

Превишен заявен капацитет възниква, когато дневното разпределено количество природен газ на ползвател на газопреносната система на входни и изходни точки превишава резервираните капацитети от ползвателя за съответните входни и изходни точки. Превишаването на резервираните капацитети може да доведе до съществени проблеми в газопреносната система, като претоварване в отделни точки, изливане от технологичен режим на управление и дори срив в системата. Основно превишен капацитет се регистрира на национални изходни точки. От друга страна, превишаването на резервирания капацитет може да доведе до допълнителни разходи за оператора във връзка със смяната на предварително дефинирания на база на резервацията на технологичен режим на преносната система. По същество превишеният капацитет представлява краткосрочен капацитетен продукт който се включва служебно в портфолиото от капацитетни продукти на конкретният ползвател за който е регистрирано превишението.

Превишен капацитет се определя за конкретна точка от газопреносната система за всеки газов ден, като размерността му е в MWh/ден. Прилаганата цена е определена във функция от валидната референтна цена (цена за годишен капацитетен продукт) на съответната точка.

По същество превишеният капацитет представлява краткосрочен капацитетен продукт и като такъв подлежи на утвърждаване от КЕВР на основание чл. 18а, ал. 1, т. 3 от Методиката. В тази връзка, „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага за утвърждаване стойност на коефициента в размер на 4,00 независимо от портфолиото на резервирани продукти за предоставяне на капацитет, която се запазва без промяна спрямо утвърдената с Решение № М-1 от 01.06.2021 г. на КЕВР.

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 18а от Методиката за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД във връзка с чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Р Е Ш И :

Утвърждава на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 01.10.2022 – 30.09.2023 г., както следва:

1. Множители, сезонни коефициенти (сезонни множители) и отстъпки за определяне на цените за достъп на краткосрочни капацитетни продукти за периода 01.10.2022 г. – 30.09.2023 г., както следва:

1.1. Множители:

1.1.1. Капацитетни продукти:

1.1.1.1. за тримесечни капацитетни продукти: 1,1;

1.1.1.2. за месечни капацитетни продукти: 1,2;

1.1.1.3. за дневни капацитетни продукти: 2;

1.1.1.4. за капацитетни продукти „в рамките на деня“: 2,5;

1.2. Сезонни коефициенти (сезонни множители):

1.2.1. За тримесечни продукти:

1.2.1.1. За четвърто тримесечие на 2022 г. от 01.10.2022 г. до 31.12.2022 г. – коефициент със стойност 1,08;

1.2.1.2. За първо тримесечие на 2023 г. от 01.01.2023 г. до 31.03.2023 г. – коефициент със стойност 1,35;

1.2.1.3. За второ тримесечие на 2023 г. от 01.04.2023 г. до 30.06.2023 г. – коефициент със стойност 0,83;

1.2.1.4. За трето тримесечие на 2023 г. от 01.07.2023 г. до 30.09.2023 г. – коефициент със стойност 0,74.

1.2.2. За месечни, дневни продукти и продукти „в рамките на деня“:

1.2.2.1. За месец октомври 2022 г. – коефициент със стойност 0,84;

1.2.2.2. За месец ноември 2022 г. – коефициент със стойност 1,08;

1.2.2.3. За месец декември 2022 г. – коефициент със стойност 1,15;

1.2.2.4. За месец януари 2023 г. – коефициент със стойност 1,15;

1.2.2.5. За месец февруари 2023 г. – коефициент със стойност 1,15;

1.2.2.6. За месец март 2023 г. – коефициент със стойност 1,15;

1.2.2.7. За месец април 2023 г. – коефициент със стойност 0,97;

1.2.2.8. За месец май 2023 г. – коефициент със стойност 0,81;

1.2.2.9. За месец юни 2023 г. – коефициент със стойност 0,73;

1.2.2.10. За месец юли 2023 г. – коефициент със стойност 0,77;

1.2.2.11. За месец август 2023 г. – коефициент със стойност 0,72;

1.2.2.12. За месец септември 2023 г. – коефициент със стойност 0,79.

1.3. Коефициенти (отстъпки):

1.3.1. За определяне на цените за достъп на входни и изходни точки към/от съоръжения за съхранение на природен газ в размер на 100% от разходно ориентираната цена за съответния капацитетен продукт.

1.3.2. При резервиране на прекъсваеми капацитетни продукти – ex-post отстъпка, при която при възникване на прекъсване, резервиралите прекъсваем капацитет ползватели да бъдат компенсирани, със стойност равна на утроената цена за дневен капацитетен продукт, начислена върху реално прекъснатият капацитет.

2. Входни и изходни точки, за които се определят цените за достъп и пренос:

2.1. Входно/Изходна точка „Негру Вода/Кардам“;

2.2. Входна зона „Местен Добив“;

2.3. Изходна зона „България“;

2.4. Входно/Изходна точка „ГИС Чирен“;

2.5. Входно/Изходна точка „Кулата/Сидирокастро“;

2.6. Изходна точка „Кюстендил/Жидилово“;

2.7. Входно/Изходна точка „Русе/Гюргево“;

2.8. Входно/Изходна точка „Странджа/Малкочлар“;

2.9. Входно/Изходна точка „Киреево/Зайчар“;

2.10. Входно/Изходна точка с „Стара Загора/Интерконектор Гърция - България“.

2.11. Входно/Изходна точка „Калотина/Димитровград“;

3. Коефициент за определяне на цената за превишен капацитет – 4.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд София-град в 14 (четирнадесет) дневен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

СТАНИСЛАВ ТОДОРОВ

ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

ЕЛЕНА МАРИНОВА

(Съгласно Заповед № ЧР-ТР 130 от 16.06.2022 г.)